

Het Tips & Advies Ondernemershandboek

2.3.1. Openbaar maken of deponeren

Bent u zzp'er, of heeft u een eenmanszaak of maatschap, dan hoeft u uw jaarrekening niet te deponeren. Heeft u een Vof of CV, dan hoeft u alleen uw jaarrekening te deponeren als de beherende vennoten buitenlandse kapitaalvennoten zijn.

Alle andere rechtsvormen zijn verplicht hun jaarrekening te deponeren, zoals:

- BV's;
- NV's;
- coöperaties;
- onderlinge waarborgmaatschappijen;
- Vof's en CV's waarvan de beherende vennoten buitenlandse kapitaalvennoten zijn;
- verenigingen en stichtingen met een onderneming die in twee opeenvolgende boekjaren minimaal € 6 miljoen per jaar omzetten. Algemeen nut beogende instellingen moeten op hun website of op een gemeenschappelijke website van bijv. een brancheorganisatie bepaalde gegevens publiceren zoals:
 - de naam van de instelling;
 - het Rechtspersonen en Samenwerkingsverbanden Informatienummer (RSIN) of het fiscaal nummer;
 - de contactgegevens van de instelling;
 - een duidelijke beschrijving van de doelstelling van de ANBI;
 - de hoofdlijnen van het beleidsplan;
 - de namen en functies van de bestuurders die in de statuten staan;
 - het beloningsbeleid voor de beleidsbepalers zoals dit in de statuten staat;
 - het beloningsbeleid voor het personeel en de directie. Een verwijzing naar de cao of salarisregeling voor het personeel is voldoende;
 - een actueel verslag van de uitgeoefende activiteiten;
 - een financiële verantwoording (balans, de staat van baten en lasten en een toelichting) over ten minste het laatste boekjaar.

Is de ANBI een kerkgenootschap, dan hoeven de namen van de bestuurders niet gepubliceerd te worden. Ook hoeft er dan geen balans gepubliceerd te worden. Dat laatste geldt ook voor vermogensfondsen. Ontheffing voor publicatie van de namen van bestuurders van een ANBI is mogelijk indien de veiligheid van de bestuurders of van hun familie in gevaar kan komen. Deze publicatieplicht staat overigens los van de deponeringsplicht;

- buitenlandse rechtspersonen met vestigingen in Nederland die in het land van herkomst ook een jaarrekening moeten publiceren. Zij moeten een jaarrekening in dezelfde vorm aanleveren als in het herkomstland;

- ondernemingen die onder de Wet op de formeel buitenlandse vennootschappen (Wfbv) vallen. Zij moeten een jaarrekening deponeren volgens de Nederlandse regels en een jaarrekening volgens de regels van het herkomstland;
- organisaties in bepaalde branches zoals pensioenfondsen, woningcorporaties en omroepen.

Uitzonderingen

Voor een aantal gevallen gelden er uitzonderingen. U hoeft dan geen jaarrekening te deponeren. In veel gevallen moet u dan wel een instemmings- of een accountantsverklaring deponeren. Dochtermaatschappijen hoeven geen jaarrekening te deponeren als deze aan de hiernavolgende voorwaarden voldoen:

- de moedermaatschappij stelt zich aansprakelijk voor de schulden van de dochtermaatschappij via een aansprakelijkheidsverklaring (403-verklaring). Deze aansprakelijkheidsverklaring is gedeponeerd bij de KvK;
- de leden of aandeelhouders hebben na aanvang van het boekjaar en voor de vaststelling van de jaarrekening schriftelijk verklaard met een afwijking van de voorschriften in te stemmen. Deze instemmingsverklaring dient jaarlijks opnieuw gedeponeerd te worden;
- de moedermaatschappij deponeert een geconsolideerde jaarrekening (groepsjaarrekening) waarin de cijfers van de dochtermaatschappij zijn opgenomen.

Pensioen-BV's en stamrecht-BV's hoeven geen jaarrekening te deponeren als deze in de klasse 'micro' of 'klein' vallen en geen winst als doel hebben. In dat geval hoeft er alleen een accountantsverklaring gedeponeerd te worden.

Gewichtige redenen

Als het door gewichtige redenen onmogelijk is om de jaarrekening op te maken, voor te leggen en vast te stellen, kan er ontheffing worden aangevraagd.

U moet hier denken aan:

- calamiteiten, zoals brand of diefstal, waardoor de stukken feitelijk zijn verdwenen;
- inbeslagname van de stukken door de FIOD of justitie;
- bij faillissement. Gedurende deze periode is het feitelijk beheer van de boedel in handen van de curator. Hij moet in het openbaar verantwoording afleggen door middel van verslagen. Daarbij staat de curator onder toezicht van de rechter-commissaris. Indien de naleving van de verplichting inzake de jaarrekening hierdoor feitelijk overbodig is, kan er ontheffing worden verleend.

De tijdelijke ontheffing wordt in principe maximaal twaalf kalendermaanden verleend. In uitzonderlijke gevallen kan een ontheffing voor een langere periode worden verleend.

Deze ontheffing kunt u aanvragen bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het Ministerie van Economische Zaken. Dit kan per ondertekende motivatiebrief met onderliggende bewijsstukken (zoals een proces-verbaal van aangifte van diefstal, een brief van de FIOD) die u stuurt naar: Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, t.a.v. Team Financiering & Ondernemerschap (ontheffing jaarrekening) Postbus 93144, 2509 AC

Den Haag. U kunt de ondertekende motivatiebrief en onderliggende bewijsstukken ook scannen en per e-mail sturen naar ontheffingjaarrekening@rvo.nl

De verklaring van de ontheffing dient gedeponereerd te worden bij de Kamer van Koophandel - Backoffice Verklaringen, Postbus 1544, 3000 DP Rotterdam.

2.3.2. Opstellen, vaststellen en deponeren jaarrekening

Niet alle aandeelhouders zijn tevens bestuurder

Vijf maanden na afloop van het boekjaar moet de jaarrekening zijn opgesteld door het bestuur. Indien het boekjaar gelijk is aan een kalenderjaar, dan is dat uiterlijk 31 mei. De algemene vergadering van aandeelhouders (AVA) kan aan het bestuur maximaal vijf maanden uitstel verlenen voor het opstellen van de jaarrekening. Is dat het geval, dan moet de jaarrekening, indien het boekjaar gelijk is aan een kalenderjaar, uiterlijk op 31 oktober zijn opgesteld.

Op grond van de Tijdelijke wet COVID-19 Justitie en Veiligheid heeft het bestuur de mogelijkheid om na afloop van de termijn van vijf maanden na afloop van het boekjaar, de termijn zelf te verlengen met vijf maanden. Het niet tijdig deponeren wordt niet als onbehoorlijk bestuur gezien als het bestuur door corona verzuimt om de jaarrekening tijdig te deponeren. Deze tijdelijke wet is op 17 december 2020 ingegaan en kan meerdere malen verlengd worden totdat de regeling definitief vervalt op 1 september 2023.

Termijn vaststellen jaarrekening

Nadat de jaarrekening is opgesteld, heeft de AVA ingeval dat niet alle aandeelhouders tevens bestuurder zijn, twee maanden de tijd om de jaarrekening vast te stellen.

Deponeren jaarrekening

Zodra de jaarrekening is vastgesteld, moet deze binnen acht dagen na vaststelling bij het Handelsregister worden gedeponereerd. Indien het boekjaar gelijk is aan het kalenderjaar, dan is de uiterste deponerdatum 8 augustus (5 maanden + 2 maanden + 8 dagen). De maximale termijn van deponering bij uitstel is twaalf maanden na afloop van het boekjaar. Is het boekjaar gelijk aan het kalenderjaar, dan is de uiterste datum van deponering dus 31 december (5 maanden + 5 maanden + 2 maanden).

Let op. Indien de AVA niet binnen twee maanden tot vaststelling overgaat, moet er een niet-vastgestelde jaarrekening worden gepubliceerd (art. 2:394 lid 2 BW).

Let op. Indien u uitstel heeft voor de aangifte Vpb 2022, dan verlengt dit uitstel uw uiterlijke termijn van deponeren niet! Deze geldt alleen voor het doen van de aangifte Vpb.

Het niet nakomen van de publicatieplicht is een economisch delict en is strafbaar. De maximale straf bedraagt € 22.500 (vanaf 1 januari 2022) boete, zes maanden hechtenis of een taakstraf voor de bestuurders van de rechtspersoon. Tevens heeft het gevolgen voor de bestuurdersaansprakelijkheid. Zo kunnen de bestuurders bij een faillissement persoonlijk aansprakelijk gesteld worden.

Alle aandeelhouders zijn tevens bestuurder

Sinds de Invoeringswet vereenvoudiging en flexibilisering bv-recht is er sprake van een vereenvoudiging voor besloten vennootschappen, waarbij alle aandeelhouders tevens statutair bestuurder zijn. Bij deze rechtspersonen geldt het ondertekenen van de jaarrekening tevens als het vaststellen ervan. Het is dan dus niet meer nodig om de jaarrekening te laten vaststellen in een aandeelhoudersvergadering. In dit geval vervallen de twee maanden tijd voor het vaststellen van de jaarrekening. De jaarrekening dient dan uiterlijk binnen acht dagen na vaststelling gedeponeerd te worden. De maximale termijn van deponering is dan tien maanden en acht dagen na afloop van het boekjaar. Is het boekjaar gelijk aan het kalenderjaar, dan is de uiterste datum van deponering dus 8 november.

Let op. De statuten moeten het mogelijk maken dat het ondertekenen van de jaarstukken tevens inhoudt dat de jaarstukken zijn vastgesteld. Bij BV's die voor oktober 2012 zijn opgericht, staat in de statuten meestal dat de jaarrekening moet worden vastgesteld door de aandeelhoudersvergadering. Om van de nieuwe wettelijke vereenvoudiging gebruik te kunnen maken, is in dat geval dus eerst een statutenwijziging nodig.

Deponering

De openbaarmaking geschiedt door deponering of neerlegging ten kantore van het Handelsregister van de plaats waar de rechtspersoon volgens zijn statuten zijn zetel heeft. Dit is de Kamer van Koophandel waar de onderneming ingeschreven staat.

Digitaal

Micro- en kleine rechtspersonen kunnen vanaf het boekjaar 2016 alleen nog maar digitaal deponeren. Dit kan met de online service “Zelf Deponeren Jaarrekening” via de website van de KvK of via de financiële software SBR.

XBRL/SBR

XBRL/SBR is een door de overheid, KvK, CBS en Belastingdienst vastgestelde standaardrapportage om digitaal te kunnen rapporteren. Sinds 1 januari 2007 is het mogelijk om de jaarstukken opgemaakt in een XBRL/SBR-format elektronisch aan te leveren.

Middelgrote rechtspersonen

Middelgrote rechtspersonen kunnen met ingang van boekjaar 2017 hun jaarrekening alleen nog maar digitaal deponeren in XBRL-formaat digitaal via financiële software met SBR of via de tool ‘XBRL-jaarrekening opstellen’ via de website van de Kamer van Koophandel. Jaarrekeningen over boekjaren voor 1 januari 2017 kunnen via de post (Kamer van Koophandel, Team Deponeringen, Postbus 1544, 3000 DP Rotterdam) of via e-mail verstuurd worden. De ontvangstdatum is dan tevens de deponeringsdatum.

Grote rechtspersonen

Grote rechtspersonen kunnen hun jaarrekening nog deponeren per post, e-mail of via financiële software met SBR. Naar verwachting kunnen grote rechtspersonen en de daaraan

verbonden middelgrote rechtspersonen vanaf boekjaar 2024 of 2025 hun jaarrekening alleen nog maar digitaal deponeren.

Kosten deponering

Aan het deponeren van de jaarrekening zelf zijn geen kosten verbonden.

Datering

Op het exemplaar moet de dag van vaststelling en goedkeuring zijn aangetekend.

Taal

De jaarrekening en alle stukken die worden gedeponeed moeten in dezelfde taal zijn opgesteld. De taal mag zijn Nederlands, Frans, Duits of Engels. Deponering in een vreemde taal moet door de algemene vergadering worden besloten.

Munt

Als de werkzaamheid van de rechtspersoon of de internationale vertakking van zijn groep dat rechtvaardigt, mag de jaarrekening of alleen de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld in een vreemde geldeenheid.

Sancties

Wanneer een onderneming de termijn overschrijdt, is deze te laat. Soms is een jaarrekening terecht niet gedeponeed. Er bestaan namelijk ook uitzonderingen voor de deponeringsplicht. Wanneer men werkelijk te laat de jaarrekening deponeert, dan kunnen er sancties volgen voor dit economisch delict. De Economische Controledienst kan een onderzoek instellen. Hieruit kan een strafrechtelijke veroordeling door de rechter voortvloeien. De maximale straf bedraagt € 22.500 (vanaf 1 januari 2022) boete, zes maanden hechtenis of een taakstraf voor de bestuurders van de rechtspersoon. Tevens heeft het gevolgen voor de bestuurdersaansprakelijkheid. Zo kunnen de bestuurders bij een faillissement persoonlijk aansprakelijk gesteld worden.